

2003-09-26

Resebrev 25

.

.

.

.

Svarta Havet

Rumänien, Sulina – Danube delta – Constanta.

Bulgarien, Balchik – Pomorie - Bourgas

.

Augusti

.

Vi hade en mycket fin segling hela natten, det gick lite väl fort så de sista timmarna innan det ljusnade tog vi ned storen, vi ville inte komma fram i mörker. Second Life och Independence kom iväg tidigare men vi seglade snart förbi dem och dom försvann akterom oss. Lagom till det ljusnade rundade vi angöringsbojen och gick upp i kanalen till Sulina. Det visade sig vara ett klokt beslut att hålla igen. Vi ropade upp Port Control men fick inget svar så vi gick upp i den långa smala kanalen till Sulina. På vägen passerade vi ett stort kontrolltorn där det låg lotsbåtar. Ingen reagerade när vi passerade. Vi såg massor med Pelikaner i inloppet. Kanalen kantades snart av gamla industrier och bostadshus och då var vi framme. Det stod Sulina på en stor skylt. En man vinkade till oss och visade att vi skulle förtöja vid tullkajen. Kajen var inte gjord för fritidsbåtar men det fanns stora däck vilket gjorde det möjligt att lägga till här. Den uniformerade mannen bad oss vänta en stund på att tull mm skulle komma till båten.

.

Det dröjde inte mer än 10 minuter så kom det tre man som kom ombord. Det var tidig morgon och det var bara en av dem som tackade ja till en ukrainsk öl dom andra drack läsk och vatten. Mannen som tog en öl kom från Harbourmaster och var törstig och var sedan mycket vänlig och log hela tiden. Dom andra var från tull och passpolis. Dom fyllde i alla papper och stämplade våra crewlists. Harbourmaster behöll våra skeppspapper och sa att vi får tillbaka dem när vi passerar Sulina på utvägen igen. Vi fick tillstånd att gå upp till Tulcea. Jag sa till dem att inkklaringen gick smidigt och mycket lättare än i Ukraina och dom nickade leende och sa att här hade man förenklat rutinerna för dom skulle gå med i EU. Efter en stund kom en man från Health Control och han frågade bland annat om vi hade symptom på SARS och om vi bekämpar råttor ombord, vi sa nej och då var också han nöjd. Senare kom också Second Life och Independence men då var vi klara.

.

Nu måste vi skaffa pengar. Enligt piloten så fanns här ingen ATM automat förra året. Vi frågade och visst fanns det en nu. Vi gick till den lilla banken på en av dom små gatorna. Det finns för övrigt bara en tre fyra gator. Vi fann bankomaten men gick först in på banken för att få kursen. Här heter pengarna Lei och vi gjorde ett överslag hur många Lei vi skulle ta ut. (1 € är 36 900 Lei) Allt fungerade så nu kunde vi köpa bröd och andra förnödenheter. Det var påvert här och såg mycket trist ut.

Vi fortsatte uppför Danube floden (Donau) och vek efter några nm in i Danube deltat. Vassen stod hög i sidorna och det fanns många fåglar. Vi körde en bit till och droppade sedan ankaret på fyra till fem meters djup. Här var det alldeles stilla och vi låg bara och slappade och hade det bra. Vi kände oss lite slöa efter nattseglingen. Vid sjutiden på kvällen kom dom, först en och då gjorde vi som Andy på Bagheera sagt oss. Vi rusade in i ruffen och skalkade alla luckor och satte för mygggnät. Den första myggnätet hade sällskap av flera miljoner kompisar

och dom var blodtörstiga men vi lurade dem. Efter ett par timmar flög dom hem så vi kunde sitta i sittbrunnen igen. Det fanns mycket fisk och dom hoppade runt båten.

Nästa dag körde vi runt med Filiokus i dom olika flodarmarna, ibland tog det slut och vi fick försöka på en annan. På vissa ställen fanns det massor med olika sorter av näckrosor. Gröna grodor gillade att sitta på dom stora bladen. Ulla lyckades fotografera en groda utan att veta om det för den satt i skuggan av en stor näckros. Det var intressant att köra runt här och inga tecken på civilisation fanns här. Efter ett par dagar gick vi ut i den stora flodfåran och fortsatte uppför Donau. Den smala floden används av större fartyg som går upp till Tulcea som har varit och fortfarande är en viktig hamn. Det byggs även fartyg här. Vi fick uppgift av harbourmaster i Sulina att nu passerar cirka tvåtusen fartyg mot tidigare femtusen per år. Vi stannade till vid ett samhälle som vi glömt namnet på. Här finns ingen kaj, istället låg där förtöjt en däckad pråm med två överbyggnader. Mellan dem var det en gång där man kunde gå iland. Det var en tilläggsplats för flodfärjan. Vi fick lov att lägga oss här i en timma.

Vi besökte en servering och intog en öl med ortsbefolkningen. Jag tog några kort med vår digitala kamera och när jag visade resultatet blev dom mycket intresserade och ville att vi skall skicka korten till dem. Att bli fotograferade var man tydligen inte vana vid. Vi hade en trevlig pratstund, men vad vi sa till varandra förstod ingen men vi hade alla roligt. Byn är inte stor och det finns egentligen bara en gata som går längs floden. Några av husen såg trevliga ut med prunkande trädgårdar. Alla tanter såg ut som tanter och bar hucklen. Bröd köptes genom en liten lucka i väggen på ett litet hus, i övrigt verkade utbudet av varor begränsat. Allt vi köpte kostade massor med pengar, vad sägs om femtusen pengar för ett bröd, å andra sidan kostar ett bröd trehundrausen pengar i Turkiet. Efter att ha insupit miljön gick vi tillbaka till vår tidigare ankringsplats för natten och var i Sulina nästa morgon för att få våra skeppspapper och nya papper med tillstånd att gå till Constanta och givetvis stämplor. Allt skrevs in för hand i stora liggare. Proceduren tog två timmar, det är tur att dom skall gå med i EU för hur lång tid hade det tagit annars?

Det är 85 nm till Constanta och vi kom iväg sent så vi stannade halvvägs i en bukt utanför ett sandrev för här varnar man för flytgarn varför vi inte ville gå längs kusten i mörker. Ett större fartyg hade haft otur för den låg helt uppe på revet. Det blev en gungig natt och när vi vaknade var Independence borta. Dom är lite känsliga för rullning så dom hade stuckit redan när det ljusnat. Vi tog det lugnt och badade och åt en ordentlig frukost som vanligt. Vi fortsatte vår seglats mellan fisknäten och plötsligt var dom där, stora fina delfiner gjorde oss sällskap en liten bit på vägen. Klockan nitton var vi förtöjda vid kaj i Constanta. Det är en egen liten hamn som heter Port Tomis för mindre båtar annars finns här en stor container och styckegodshamn bredvid. Mitt emot där vi låg ligger ett gammalt stort stiligt hotell som var stängt. Vi gick iland och åt en god middag på en restaurang som ligger i hamnen. Här var det populärt för det var i stort sett fullsatt hela tiden vi låg i hamnen.

På strandpromenaden ligger en stor gammal vackert utsmyckat byggnad i sten där det är Casino. Constanta visade sig inte vara speciellt rolig att besöka men givetvis så finns det statyer, kyrkor och parker och en badstrand. I en hel timma regnade det på oss när vi var på promenad. Nästa hamn blev Mangalia. Inklareringen gick smidigt med trevliga män. I hamnen låg bara några fiskebåtar, de flesta i ett bedrövligt skick. I piloten varnades för zigenare som stal, även harbourmaster varnade oss så vi lade oss på svaj i hamnen. Vi fick bara stanna en natt för följande dag skulle det vara någon typ av militärfest varför hamnen skulle fyllas med militärfartyg. Jag rodde iland för att handla och göra slut på våra Lei. Pengarna räckte inte så jag fick pruta för att få varorna med mig. Förberedelserna för festen

var i full gång och en stor scen hade byggts upp. Här var det fullt hålligång på kvällen och musiken fyllde natten. På morgonen kom det ut en båt och en man i uniform talade om att vi skulle gå till Harbourmaster och checka ut. När det var klart gick vi tillbaka till den stora hamnen och klarerade ut ur Rumänien. Här är kajen så hög att vi slapp få ombord tull och passpolis. Rumänien var ingen höjdare, det är ett fattigt land med lite turism. Det var svårt att hitta färskt kött för det mesta var djupfryst. Vi blev överallt vänligt bemötta även på Mac Donalds fast här får man betala extra för ketchup.

Vi seglade nu till Balchik och Bulgarien. Vi hade timat för att inte komma dit en lördag eller söndag för antingen får man betala dubbel avgift eller så är det stängt hos tull och andra myndigheter. Det är nu den 13 augusti och vi var framme i Balchik. Här var det krångligare igen. Man kan klarera in eller ut på tre ställen i Bulgarien: Balchik, Varna och Bourgas och kusten är indelad i dessa tre distrikt. Utklaring sker från varje distrikt och man måste köpa en cruisingpermit för att få segla i respektive skärgård och besöka dess hamnar och naturhamnar. Harbourmaster behåller skeppspapperen tills man kommer tillbaka och klarerar ut ur respektive distrikt vilket gör det mycket omständligt och tråkigt att behöva segla tillbaka igen. Vi bestämde oss för att slopa skärgården och bara segla till två inklaringsställen. Varje inklarering kostar 25\$ och givetvis behövs skeppspapperen till utklareringen ur hamnen. Efter ett par tre timmar var formaliteterna klara och vi gick in till den kommunala "marinan". Vi fick bra platser och här fanns det flera segelbåtar och det pågick kappseglingar medan vi var där.

Nu fattas det pengar igen och det är en ny valuta att lära. Pengarna heter Leva och man får betala knappt fem kronor för en Leva. Nu gäller det att tänka om, här kostar ett bröd noll komma tre pengar. 1924 lät Drottning Maria, ett barnbarn till Drottning Victoria, uppföra ett sommarpalats med en minaret till sin muslimske älskare. Som det står att läsa: denna dårskapens byggnad förenar Bulgarisk orientalisk och gotisk stil. Bakom palatset finns en enorm botanisk trädgård där det finns en mängd exotiska växter. Det finns en stor plantering med massor av olika arter av stora kaktusar. Trots värmen var detta väl värt sitt besök.

Här började vi märka av utländska turister och det surrade av olika språk på restaurangerna som kantade strandbromenaden och beacherna. Vi blev kvar ett par dagar extra på grund av en helg. Vi talade med harbourmaster om en tidig avsegling måndag morgon men det gick inte för tullen öppnar inte förrän klockan nio på morgonen. Vi var klara med utklareringen klockan tio efter att vi hade bjudit på kaffe. Vi hade sextionio nm till Bourgas, stanna på vägen fick vi inte. Det var återigen en fin dag på sjön fast motorn fick arbeta en del. Vi passade på att göra vatten. Vi märkte att vattenproduktionen hade avstannat så jag fick stoppa motorn och undersöka vad det var för fel. Felet var en sönderbränd säkringshållare som hade legat för nära motorn. Någon ny hållare hade vi inte så det fick bli en förbikoppling och sedan kom vattnet igen. Ulla firade med att duscha i färskvatten och då gjorde jag det också. Ligger man nära varandra är det en fördel om båda luktar samma.

Dagen gick mot sitt slut och vi hade femton nm kvar, vi hade legat i hamn flera dagar och vi kände inte för att gå in i hamn igen så vi sökte alternativ. Kusten är oskyddad så vi gick in i en liten hamn och lade oss på svaj och fick ett härligt bad och en fin kväll som belöning. Independence ropade på VHF och frågade var vi var och att dom fortsatte till Bourgas. Nästa morgon talades vi vid igen och när vi var klara kom Coastguard in och ropade upp oss och frågade var vi var. Vi sa att vi fått något i propellern och skulle dyka. Dom sa att det var förbjudet att stanna och att dom väntade på oss. Efter att ha intagit frukost och badat seglade vi till Bourgas. Vid inseglingen ropade vi upp Port Control och dom sa att vi var väntade. Vi

skulle gå till kajplats sju i den stora hamnen. Här väntade passpolis och tull och dom var arga. Dom frågade var vi varit, i Pomorie sa vi, det är prohibited att stanna sa dom. Då frågade jag om det var förbjudet att få ett fiskegarn i propellern, nej men det är förbjudet att stanna, sedan dom skällt en stund var det ok. Här fick man knalla runt till dom olika instanserna för det var en stor hamn. Det värsta var kontrolltornet för jag hittade inte hissen och det var varmt och många trappor. Här uppe satt det en trevlig man, han var mycket intresserad av att höra om vår seglats och vi fick en trevlig pratstund då han även berättade om sig själv och sitt jobb. Han tog skeppspapperen vilket betyder att jag måste gå upp en gång till när vi lämnar igen, fast då vet jag var hissen ligger. Han visade ut mig i kontrollrummet och presenterade mig för sina kollegor. Det var en jättefin utsikt över hamnområdet. Sedan skulle jag hitta Harbourmaster för att betala, detta kvitto skulle jag sedan visa upp för att få tillbaka skeppspapperen när vi lämnade. Der var inte lätt att hitta för man fick gå på utsidan hamnområdet vilket jag inte hade klart för mig, men den som söker han finner.

En man kom och hälsade mig välkommen ut till yachtklubben och att det fanns folk där som skulle ta emot när vi kom dit. Klubben ligger i infarten till den stora hamnen och det visade sig vara en bit avdelad handelskaj. Det var en hög kaj och vi fick droppa ankaret långt ut och med långa tampar iland för det var mycket svall från alla båtar som passerade. Bogserbåtar och lotsbåtar körde med full fart. Vi fick en bra plats i en hörna så vi kunde säkra med spring. Vi låg nu längst ute på en pir och det är långt till hamnporten. Solen bearbetade oss hårt när vi gick längs kajerna men vi hade tur för en bil stannade och erbjöd oss skjuts. Så brukar man göra, hamnpersonalen gav seglarna skjuts.

Bourgas är ett trevligt ställe och vi flanerade på gatorna och idkade caféliv och åt middagar på stan. När vi var i Svarta Havet blev det mycket äta ute, dels för att det är billigt men också för att det är intressant att smaka och testa deras mat och kryddning. För det mesta fick vi mycket god mat och rikliga portioner särskilt här i Bulgarien. När vi kommer till ett land eller större ställe försöker vi att hitta reseguider och på de flesta större orter hittar vi med engelsk text. På hyllorna såg vi Pippi Långstrump och Karlsson på taket på några ställen. Det första vi gör på ett nytt ställe är att hitta Turistinformationen, det brukar finnas på de flesta orter och det gör det lite lättare att finna inköpsställen, Internetcaféer, sevärdheter etc.

Vi besökte en stor park som ligger i anslutning till strandpromenaden. Där finns massor med statyer som är utspridda över hela parken. Det var mycket varmt men här i skydd av träden var det skönt och det fanns rikligt med parksoffor där vi emellanåt pustade ut och drack vatten. Vi hade tur för under vårt besök var det en stor Folklorefestival. Olika sång och dansgrupper uppträdde på flera ställen i centrum och givetvis så var det massor med folk på gatorna. Vi satte oss ned på en servering och åt middag medan vi kunde se och höra på uppvisningarna. I Bulgarien har man bra viner till mycket humana priser men svårigheten är att köpa rätt. Vi köpte fyra olika flaskor och gick till Hokus Pokus för att ha vinprovning. Det misslyckades. Vi gjorde som man skall, smaka lite av varje utan att se märke eller prisläge. Det vin vi tyckte var bäst var inte ens det gott. Vi måste göra ett nytt försök.

En man ropade på oss från kajen. Han presenterade sig och sa att han gillade Sverige och att han i sjutton år seglat som maskinchef i Broströms. Han tyckte det var roligt att prata svenska fast det var lika många engelska ord som han blandade språket med. Samtidigt kom jag i samspråk med en ukrainare som tillhörde yachtklubben och jag frågade honom vad för vin som var bra till ett vettigt pris och vart vi skulle gå. Han sa, hoppa in i bilen så skall jag köra er jag har en timma på mig, jag är domare för en mästerskapssegling i Windsurfing men jag hinner tillbaka. Ulla och jag stuvade in oss i bilen och han körde oss till ett stort köpcentra

samtidigt som han berättade vad vi passerade och om lite av varje. Vi tog ett par kundvagnar och han guidade oss i det stora vin sortimentet. Vilka priser!!!! Vi tog några flaskor av varje och när vi kom till kassan räknade vi till trettiosex stycken. Vår vän gick in i affären och hämtade kartonger så det blev lättare att bära. På tillbakavägen körde han en extra sightseeingtur och han visade var han bodde. Jag frågade vad han arbetade med och han sa att han var en hög officer i Coastguard!!! Vi tackade honom för skjutsen och sällskapet och ville betala honom åtminstone för bensin men han ville inte ha något och han tyckte det var enbart ett nöje att få visa stan och köra oss. Han skrattade och sa, dessutom kör jag på gas.

Vi handlade på oss lite färskt kött hos en handlare för några dagar och bad sedan en man i Yachtklubben att få betala för vi skulle lämna tidigt nästa morgon, han sa att det skulle vi göra nästa morgon och att någon skulle komma klockan åtta lovade han. Någon vinprovning blev det inte för vi hade ju redan köpt men smaka på en flaska det gjorde vi. Bingo, det var ett vin som heter Churchill och skall vara ett vin som han favoriserade. Vinet var mycket gott. Nu blev vi nyfikna på hur de andra sorterna smakar, men nej. Vi stuvade undan flaskorna för dom skall drickas vid speciella tillfällen. Prisnivån på vinet vi köpt låg mellan 25 till 35 kronor flaskan och det visade sig vara ett mycket bra vin.

Klockan åtta kom ingen från klubben, vi väntade en stund men inget hände så jag ropade upp Port Control och bad om hjälp att få tag i någon. Han sa ok det fixar jag. Efter tio minuter kom det en bil i hög fart och sladdade fram på kajen. Han hade ingen prislista och frågade om vi hade någon. Vi hade fått en när vi kom men visste inte var den var men kom ihåg priset. Sedan var det elförbrukning och vatten. Vi hade reserverat våra sista Leva för att kunna betala hamnavgiften så jag gav honom vad vi hade men han hade inte läget klart för sig och vad skulle han göra. Vi tackade för oss och körde in till hamnplats sju som vi blev anvisade för utklarering. Nu blev det samma procedur igen och sedan tuffade vi ut på havet och friheten. Härligt, nu var vi på väg hem till Turkiet och friheten. Nu kan vi komma när vi vill på kvällen, lämna när vi vill och lägga till när och var vi vill. Vi bar med oss massor med trevliga upplevelser, nya miljöer och erfarenheter. Fortfarande hade vi bara mött sex båtar som inte tillhörde Svarta Havet.

Kursen satte vi till Igneada i Turkiet en sträcka på 51 nm. Sedan är det bara 72 nm kvar till Bosporen och Poyraz och vi är ute ur Svarta Havet. Vi fick bra väder och en härlig dag på sjön, vattnet blev saltare och saltare. På grund av det stora tillflödet av vatten från floderna i norra Svarta havet är det nästan sötvatten där. Vi hade haft ett mycket bra flyt och en fantastisk tur med väder och vind och vår Schedule håller. Vi måste vara tillbaka i Kemer omkring den 10 oktober för vi skall vara i Gibraltar den 18 oktober för att segla med Linnea till Västindiska öarna men först skall vi upp till Stockholm och vända. Vi har fått tag på ett par billiga biljetter med Snowflake (SAS) så vi flyger Istanbul –Stockholm-Malaga. Vi får två dagar i Stockholm där vi med alla barn och barnbarn samlas för en familjefest. Från Kemer till Istanbul åker vi en nattbuss som tar tolv timmar. Vi kommer att vara i Stockholm 16 till 18 oktober.

Vår rundsegling i Svarta Havet var på cirka 950 nm och varade i 46 dagar vilket gör ett snitt på 20 nm per dag om vi seglat varje dag. Nu har vi cirka 900 härliga nm kvar tillbaka till Kemer.

Nu i skrivandets stund befinner vi oss i Fethiye, Turkiet

Med bästa seglarhälsningar

Ulla o Mats